

Aanwezig: Voorzitter: J. Hamacher
Commissiegriffier: P. Berkers
Leden: K. Breuer (Lokaal Sterk), J. van den Bogaard (D66), M. Chahim (PvdA), M. Heesakkers (CDA), J. Damen (VVD), G. Hurks (Helder Helmond), M. Janssen (Lokaal Sterk), H. Klarenbeek (plan!), E. Luyben (CDA), J. de Mare (PvdA), D. Meulenbroek (CDA), L. Marácz (SP), R. Michiels (VVD), W. van Paassen (SP), M. van der Pijl (PvdA), A. Raaijmakers (CDA), J. Roefs (CDA), M. Selten (D66), L. Smits (Helmond Aktief), A. Spruijt (SP), S. Stijkel (VVD), R. Verhoeven (GroenLinks), H. Verouden (Lokaal Sterk), G. van den Waardenburg (D66), T. Tuerlings (GroenLinks), G. van Vugt (Helmond Aktief), M. van de Westerloo (Helder Helmond) en N. Zarroy (D66). *Een deel van deze aanwezigen verliet de vergadering na agendapunt 3 waarvoor de gehele raad was uitgenodigd.*
Portefeuille: M. de Leeuw en N. van der Zanden
Adviseurs: R. Nijdam (GGD), D. van Oudheusden (GGD), M. Vos (Sociaal Domein gemeente Helmond) en A. van den Bosch (Movisie)
Notulist: O. Toirkens-Geurts

Afwezig H. Bekkers (Lokaal Sterk), M. Chmourra (GroenLinks), N. Kaygisiz (PvdA) en
MK: F. Mol (Senioren 2013)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom. Er is een bericht van verhindering ontvangen van de heer Bekkers, de heer Kaygisiz en de heer Mol.

2. Vaststellen ontwerpagenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Geitenhouderij en gezondheidsrisico's (informerend)

Mevrouw Nijdam (adviseur GGD) geeft een presentatie over de gezondheidsrisico's van het wonen in de nabijheid van intensieve veehouderijen. De presentatie staat op NotuBox.

Mevrouw Breuer (Lokaal Sterk) merkt op dat er bij kinderen tot ongeveer tien jaar oud die een longontsteking krijgen een grote kans bestaat op littekenweefsel. Hierdoor krijgen zij toch een blijvende verminderde longfunctie? Wat bedoelt mevrouw Nijdam met heel jonge kinderen? Met hoeveel geiten per boerderij is in het onderzoek rekening gehouden? Veel mensen met astmatische klachten gaan niet naar de huisarts. Op welke wijze is dat verwerkt in het onderzoek? Geldt er een inentingsplicht voor hobbymatige geitenhouderijen?

De heer Hurks (Helder Helmond) vindt het tegenstrijdig dat er in de buurt van veehouderijen minder mensen met COPD wonen, maar als een omwonende wel COPD heeft dan zijn de klachten heviger. Wat is hiervoor de verklaring? Is onderzocht of deze mensen al eerder een longaandoening hebben gehad? Microbioom is een massa goede bacteriën. Ontstaan er door het houden van pluimvee bacteriën die deze goede bacteriën vernietigen? Kan de Q-koortsbacterie inactief worden gemaakt?

De heer Smits (Helmond Aktief) vraagt of de eigenaren van de veehouderijen ook zijn meegenomen in het onderzoek. Stelt de arbo in dit geval eisen aan de werkplek?

Mevrouw Raaijmakers (CDA) memoreert de grote Q-koortsuitbraak in de periode 2008-2009. Uit landelijk onderzoek bleek dat er in een cirkel van 20 km om een besmet bedrijf nog besmettingsgevaar was. Waarom wordt in het huidige onderzoek over twee km gesproken? Destijds is uitleg gegeven over het ontstaan van Q-koorts en de te nemen maatregelen. Waarom wordt nu gezegd dat bij geitenhouderijen de oorzaak nog

steeds onderwerp van onderzoek is? Waarom is dit onderwerp, acht jaar na de grootste uitbraak van Q-koorts, nog steeds niet uitgewerkt? Is er inmiddels wel iets veranderd in de wet- en regelgeving, de manier van handelen en de communicatie?

De heer Chahim (PvdA) verzoekt de fracties van partijen die bij de kabinetsformatie betrokken zijn om druk uit te oefenen om meer geld voor onderzoek naar Q-koorts vrij te maken. De PvdA bepleit om de problematiek rondom de intensieve veehouderijen gezamenlijk in de regio op te pakken. Tevens merkt de PvdA op dat er wellicht op de bestaande bedrijventerreinen ruimte kan worden geboden aan intensieve veehouderijen.

De heer Van den Bogaard (D66) merkt op dat bij eerdere onderzoeken van de GGD een cirkel van vijf km werd aangehouden. Waarom wordt er nu een cirkel van twee km aangehouden?

Mevrouw Nijdam (adviseur GGD) antwoordt dat de geitenhouderijen tijdens het onderzoek gemiddeld zevenhonderd geiten hadden. Het aantal dieren per bedrijf neemt echter toe. In het vervolgonderzoek wordt onderzocht wat de gevolgen van deze stijging zijn voor de gezondheid. In de omgeving van veehouderijen wonen minder mensen met een allergische aandoening, omdat zij gedurende hun leven een betere bescherming hebben opgebouwd. De vraag over de toename van klachten bij COPD wordt schriftelijk beantwoord.

Mevrouw Van Oudheusden (adviseur GGD) geeft aan dat kinderen tot ongeveer vier jaar oud gevoeliger zijn voor ziekten. De vraag over het littekenweefsel en een blijvende verminderde longfunctie hierdoor bij kinderen wordt schriftelijk beantwoord. In deze regio is van meer dan 100.000 patiënten het huisartsdossier opgevraagd. Het voorkomen van hooikoorts en andere allergische aandoeningen is vergeleken met een controlegroep die niet in veedicht gebied woont. Op deze manier wordt een verschil door het gebruik van zelfhulpmedicatie uit het onderzoek gehaald. Uit onderzoek naar de oorzaken van longontsteking is gebleken dat de mensen die in de buurt wonen van veehouderijen niet ziek werden van ziekteverwekkers die bij dieren voorkomen, maar van menselijke ziekteverwekkers van longontsteking. De onderzoekers vermoeden dat de keelflora verandert, waardoor men gevoeliger is voor de menselijke ziekteverwekkers. Deze relatie is nog niet onderzocht bij geitenhouderijen.

Mensen die op een veehouderij wonen of daarmee een werkrelatie hebben, zijn uitgesloten van het onderzoek, omdat zij een verhoogd risico op beroepsziekten hebben. Dat zou het onderzoek naar omwonenden vertroebelen. De informatie is wel gebruikt als input bij het onderzoek. Veel boeren zijn zzp'er en moeten dus zelf zorgdragen voor een veilige werkplek. De arbowetgeving geldt echter ook voor hun bedrijf.

Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de longontstekingen die door Q-koorts werden veroorzaakt en de longontstekingen in dit onderzoek. In 2009 was er een piek in het aantal longontstekingen. Een groot gedeelte hiervan werd veroorzaakt door Q-koorts. De Q-koorts is inmiddels onder controle, maar toch krijgen omwonenden van veehouderijen opvallend vaak longontsteking. De oorzaak van deze longontsteking is niet bekend. Uit onderzoek is gebleken dat omwonenden op een afstand van vijf km rond een besmet bedrijf geen verhoogd risico lopen om Q-koorts op te lopen.

De samenwerking tussen het RIVM, de GGD en de NVWA op het gebied van dierziekten is na de Q-koortsperiode compleet veranderd. Inmiddels zijn er draaiboeken voorhanden en is er een meldingsplicht voor de veehouders. De Q-koortsbacterie werd in eerste instantie inactief gemaakt door veel geiten te ruimen. Vervolgens is een vaccinatieprogramma opgezet, waardoor geiten zelfs bij een besmetting veel minder bacteriën uitscheiden. De melkgeiten worden regelmatig getest, maar er zijn geen positieve bedrijven meer.

Alle bedrijven met een publieksfunctie hebben een vaccinatieplicht. Voor hobbyboeren met maximaal vijftig geiten of schapen geldt deze vaccinatieplicht niet. De kudde is namelijk zo klein dat een eventuele uitbraak van Q-koorts geen grote aantallen mensen ziek zal maken.

De heer Roefs (CDA) meldt dat het onderzoek naar longproblemen die veroorzaakt worden door geitenhouderijen voorzien is in het voorjaar van 2018.

Wethouder De Leeuw beaamt dat er zaken zijn veranderd sinds de Q-koortsuitbraak. De regiogemeenten werken veel meer samen. Het is wettelijk gezien lastig om boeren te dwingen om met hun bedrijf te stoppen. Hulp voor de oplossing van deze problematiek zou op de politieke agenda moeten komen.

De voorzitter meldt dat niet-beantwoorde vragen indien mogelijk schriftelijk worden beantwoord.

De voorzitter schorst de vergadering gedurende enkele minuten.

4. Notulen van de vergaderingen van 22 juni 2017 en 3 juli 2017

De notulen van de vergadering van 22 juni 2017

De heer Spruijt (SP) ontbreekt op de presentielijst bij de afwezigen. Hij had zich echter wel afgemeld. De notulen worden gewijzigd vastgesteld.

De notulen van de vergadering van 3 juli 2017

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

5. Technische rondvraag: beantwoording van vooraf gestelde technische vragen

De heer Klarenbeek (plan!) en de heer Janssen (Lokaal Sterk) hebben technische vragen ingediend naar aanleiding van het Stadslab. De voorzitter vraagt of deze vragen afdoende schriftelijk zijn beantwoord.

De heer Klarenbeek (plan!) merkt op dat er een nieuwe entiteit komt die losstaat van het huidige Stadslab. Wat blijft er nog over van het Stadslab? Hoe verhoudt deze nieuwe structuur zich tot de oorspronkelijke intentie met dit onderdeel van het Sociaal Innovatief Fonds?

De heer Janssen (Lokaal Sterk) vraagt welk bedrag tot nu toe is uitgegeven aan projecten in het kader van het Stadslab. Wat zijn de te verwachten kosten van het Stadslab nieuwe stijl?

Wethouder Van der Zanden benadrukt dat het binnen de kaders valt. Wel vraagt het om een aanpassing van de nadere regels Sociaal Innovatief Fonds. Dit wordt in november in de commissie behandeld. De gemeente heeft meer tijd nodig om de door Lokaal Sterk gevraagde bedragen te doen toekomen.

De heer Klarenbeek (plan!) stelt dat er binnen het Stadslab iets wezenlijks gaat veranderen. Er is namelijk sprake van een andere werkwijze en er wordt een nieuwe entiteit opgericht. Plan! vraagt of men eraan heeft gedacht om dit eerst bij de commissie neer te leggen.

Wethouder Van der Zanden antwoordt dat hieraan is gedacht. In de beantwoording is aangegeven waarom de communicatie langer op zich heeft laten wachten.

Mevrouw Meulenbroek (CDA) stelt dat co-creatie helemaal niet zo ingewikkeld is. Het CDA zou het dan ook waarderen als er bij de bespreking in de commissie in november ook wordt ingegaan op de inhoud. Waar wordt de innovatie gezocht? Is dit zo ingewikkeld dat daar een nieuwe stichting voor moet worden opgericht?

Mevrouw Marácz (SP) merkt op dat het Stadslab is bedoeld voor ideeën uit de stad. De stadslaboranten willen nu hun eigen idee uitwerken.

Wethouder Van der Zanden benadrukt dat er geen sprake is van een nieuwe opzet. Het betreft een doorontwikkeling binnen de kaders. De oorspronkelijke doelstelling blijft ongewijzigd.

De heer Chahim (PvdA) sluit zich aan bij het CDA. De PvdA stelt voor om samen terug te kijken naar de doelen en na te gaan welke vorm hier het beste bij past.

De voorzitter concludeert dat verzocht wordt om de communicatie en de informatie zodanig te verduidelijken dat iedereen wordt meegenomen in de veranderingen.

6. Landelijke autorisatie GBA-V voor Zuidoost-Brabant-gemeenschappelijke regeling GGD (adviserend)

De heer Spruijt (SP) en de heer Smits (Helmond Aktief) hebben technische vragen ingediend. Deze vragen zijn vooraf schriftelijk beantwoord.

De heer Berkers (griffier) meldt dat de SP terecht heeft opgemerkt dat er in de conceptverordening fouten zijn gemaakt in de nummering. Het eerste lid is onjuist en moet worden verwijderd. Het tweede lid is wel juist en moet op de plaats van het eerste lid komen. Het tweede lid moet worden verwijderd. De overige lidnummers zijn juist. Het is een technische fout. Na het doorvoeren van de bovengenoemde wijzigingen is het artikel juist.

Eerste termijn

Mevrouw Verouden (Lokaal Sterk) vraagt waarom het bij de GGD wordt ondergebracht. Waarom wordt er zo'n grote lus gemaakt? Wat levert dit uiteindelijk op? Wat betekent dit voor de leerplichtambtenaren? Wat gebeurt er met de privacy van leerlingen?

De heer Chahim (PvdA) merkt op dat de taak onveranderd blijft. De PvdA steunt het voorstel.

De heer Selten (D66) vraagt of er iets verandert voor de leerplichtambtenaren, de onderwijsinstellingen en de ouders.

De heer Klarenbeek (plan!) is blij dat de gemeente een vinger aan de pols kan blijven houden op de scholen en dat ervoor gezorgd wordt dat iedereen de benodigde opleiding krijgt. Plan! steunt het voorstel van harte.

Wethouder De Leeuw geeft aan dat de gemeente door het Rijk op de vingers is getikt, omdat bij de huidige werkwijze de privacy niet geborgd is. Voorheen viel dit onder het SRE. De RMC-regio is op zoek gegaan naar een gemeenschappelijke regeling waar dit onder zou kunnen vallen. De 21 betrokken wethouders kozen voor de GGD, omdat de GGD vanuit medisch oogpunt betrokken is bij verzuim. Het blijft echter wel apart binnen de GGD. Met betrekking tot de leerplicht verandert er niets. De privacy is echter beter geborgd. Hiermee voldoet de gemeente aan de wet die geldt voor gegevensuitwisseling.

Tweede termijn

De heer Selten (D66) informeert of er klachten zijn geweest over de schending van de privacy.

De heer Hurks (Helder Helmond) steunt de overheveling naar de GGD. Valt het behartigen van het secretariaat binnen de taak van de directeur van de GGD?

Wethouder De Leeuw antwoordt dat het niet heel veel meer taken betreft. Er zijn geen incidenten geweest met betrekking tot de schending van de privacy.

Advies: Lokaal Sterk maakt een voorbehoud. De overige fracties gaan akkoord met het voorstel.

7. Kadernota sociaal domein (oriënterend)

Wethouder De Leeuw geeft aan dat vandaag de kaderstelling wordt besproken. De raad heeft het Strategisch programma sociale stad al eerder bekrachtigd. Het doel van deze avond is dat de commissieleden een gevoel krijgen bij de indicatoren. Volgende week [commissie bijeenkomst met op de agenda Sociaal domein in beeld: Wmo en Jeugdhulp] ligt de focus op de praktijk.

Mevrouw Raaijmakers (CDA) is continu op zoek naar de samensmelting, zodat zichtbaar wordt waar de hiaten vallen. Tevens wordt dan ook zichtbaar op welke wijze dit samen wordt opgelost.

Wethouder De Leeuw antwoordt dat ze nog steeds zoekende zijn in dat proces. Het betreft een doorontwikkeling met kleine stapjes. Het moet echter wel zichtbaar zijn hoe de synergie daarin versmelt met elkaar.

Mevrouw Raaijmakers (CDA) memoreert dat inzake de Q-koorts de verantwoording van bestuurslaag naar bestuurslaag werd doorgeschoven. Ditzelfde risico loopt men in het grote sociale domein. Hoe wordt dit ondervangen?

Mevrouw Maráci (SP) merkt op dat de gemeente nog midden in de transformatie zit.

Mevrouw Raaijmakers (CDA) antwoordt dat de gemeenteraad kaderstellend is en mag meedenken.

Wethouder De Leeuw noemt het een uitdaging om de gezette stappen [onder meer de vaststelling van het Programma Sociale Stad door de raad] concreet handen en voeten te geven, zodat de commissieleden hier een gevoel bij krijgen.

De heer Klarenbeek (plan!) vindt het positief dat de intentie aanwezig is om de samensmelting te laten plaatsvinden. Plan! geeft complimenten aan de coalitie, omdat de fractie steeds meer het gevoel krijgt dat er samen zaken worden opgepikt vanuit de eigen disciplines om ervoor te zorgen dat het straks één positief geheel wordt.

Mevrouw Vos (Sociaal Domein gemeente Helmond) en mevrouw Van den Bosch (Movisie) geven een presentatie over de kadernota Sociaal Domein. De presentatie staat op NotuBox.

Mevrouw Raaijmakers (CDA) geeft aan dat aanbieders alleen kunnen aanbieden wat zij kennen. Als een mens niet wil maar verplicht wordt, dan zal het geen effect hebben. Met een andere aanpak kan iemand echter wel bereikt worden. Het CDA wil graag structureel in elk aanbod zien op welke manier een organisatie het gewenste doel wil bereiken.

Mevrouw Maráci (SP) stelt dat alle betrokken partijen meewerken. De raadsleden moeten even geduld hebben.

Mevrouw Verouden (Lokaal Sterk) vraagt wanneer afhankelijkheidsrelaties als positief worden ervaren.

Wethouder De Leeuw geeft aan dat de gemeente stelt wat het gewenste maatschappelijke effect is. De partners bepalen echter zelf op welke manier dit effect wordt bereikt. Een positieve afhankelijkheidsrelatie is bijvoorbeeld als je in een veilig gezin opgroeit waarin je kunt groeien. Als de relatie in een gezin echter repressief is, dan wordt deze afhankelijkheidsrelatie niet als positief ervaren.

Mevrouw Vos en mevrouw Van den Bosch delen de commissieleden op in vier groepen. Elke groep buigt zich over een onderwerp (meedoen, vooruitkomen (2x) en rondkomen).

De commissieleden overleggen gedurende twintig minuten in aparte groepen.

Wethouder De Leeuw meldt dat de input wordt meegenomen bij de verdere uitwerking van de kadernota sociaal domein.

De voorzitter bedankt mevrouw Vos en mevrouw Van den Bosch voor de presentatie en de medewerking.

8. Sluiting

De voorzitter deelt mede dat de volgende vergadering plaatsvindt in wijkhuis De Westwijzer.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 22.20 uur.